

Populärvetenskapliga föreläsningar

Ska du hålla föreläsning i ett populärvetenskapligt sammanhang? Då kanske dessa tips kan vara till hjälp.

Presentationsmaterial (Powerpoint)

- Först och främst, kom ihåg att du inte måste använda en powerpoint. Det går alldeles utmärkt att bara tala, eller att illustrera sitt föredrag på andra sätt, t ex genom att visa föremål.
- Använd Mittuniversitetets mallar för powerpointpresentationer, du hittar dem på Medarbetarsidorna.
- Korta texter. Besökarna är där för att höra dig tala, inte för att läsa sig till vad du gjort. Det du säger ska vara huvudnumret och presentationsbilderna ska vara ett stöd eller bidra med något extra.
- Använd få bilder. Det kan skapa onödig stress att måsta "hinna med" alla bilder i en presentation, t ex om någon ställer frågor. Få bilder ger större frihet till dig som föreläsare.
- Våga förenkla. I populärvetenskapliga sammanhang kan man tumma på "exaktheten" i formuleringarna och tillåta oförklarade luckor om det gynnar flytet i din presentation. Du har alltid möjlighet att förklara och förtydliga om någon frågar.
- Fotografier är bra, om de hjälper publiken att visualisera det du talar om. Även tydliga diagram/illustrationer är bra om de inte är alltför omfattande. Se gärna till (om möjligt) att de endast visar den information som är relevant för ditt föredrag.

Innehåll

- Som en grund, försök svara på frågorna nedan:
 - Vad ledde oss till att arbeta med detta?
 - Vilka är vi som deltagit?
 - Vad har vi gjort?
 - Varför är detta viktigt?
 - Hur har vi gjort det?
 - Vad blev resultatet?
 - Vem/vilka har nytta av det?
 - Varför blir världen lite bättre tack vare din forskning?
- Fastna inte i detaljer. Peka på det viktigaste och måla med stora penseldrag.
- Metod är som regel inte det viktigaste i populärvetenskapliga sammanhang. Försök att hålla denna del av föredraget kort.
- Vill publiken veta mer om något du utelämnat har de chans att fråga under frågestunden.

Framförande

- Berätta vem du är och var du kommer ifrån. Du väljer själv hur personlig du vill vara, men ofta är det ett bra sätt att etablera kontakt med publiken, till exempel genom att berätta varför man valt att forska inom detta ämne.
- Berätta för publiken om du vill ha frågorna under frågestunden eller under föredragets gång.
- Använd ett vardagligt språk. Undvik att använda forskningens terminologi utan att förklara termerna.
- Tala sakta, även om det innebär att du måste välja bort en del av innehållet. Ingen blir glad av en stressad föreläsare.
- Använd gärna ett exempel ur verkligheten som förklarar vad du forskar om och varför. Detta exempel kan man återkomma till under hela föredraget för att visa hur forskningen kommer till nytta.

- Tänk på publikkontakten, titta inte ner i anteckningarna för mycket. Du kan ditt ämne bäst av alla på plats!
- Stödord är bra, men låt det vara ord och inte meningar. Annars kan man fastna i att läsa från sitt papper istället för att tala till publiken.
- Var gärna på plats i god tid så du kan känna in scenen och säkerställa att tekniken fungerar. Det minskar nervositeten.
- Håll tiden! Be gärna arrangören hjälpa dig, kanske vifta till lite diskret när det är 5 eller 10 minuter kvar.
- Humor! Våga driva med dig själv.
- Provocera gärna, det väcker publikens engagemang.